

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 480

van **KRISTOF SLAGMULDER**

datum: 19 februari 2021

aan **BEN WEYTS**

VICEMINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN ONDERWIJS, SPORT, DIERENWELZIJN EN VLAAMSE RAND

Toelatingsexamen arts/tandarts - Leerlingen met een migratieachtergrond - Voorbereidingssessies UGent

Via enkele klachten werd ons gewezen op het extra begeleidingsaanbod aan de UGent voor leerlingen met een migratieachtergrond die interesse hebben voor het toelatingsexamen arts/tandarts, dat ook dit jaar ondanks corona georganiseerd wordt. Een eerste infosessie vond plaats op 4 februari voor de leerlingen en hun ouders. Er komt ook nog een feedbacksessie op 28 april waar de leerlingen met hun vakinhoudelijke vragen terecht kunnen, zowel voor het deel wetenschappen als voor het deel begrijpend lezen. Deze specifieke voorbereidingssessies kaderen binnen het project UGent in Zicht, dat zo extra allochtonen naar de universiteit wil aantrekken; "Extra lessen voor extra kleur" noemden ze het zelf.

We kunnen dus in navolging van de klachten die ons hierover bereikten stellen dat er wel degelijk sprake is van discriminatie en dat autochtone leerlingen benadeeld worden. Als een leerling met een migratieachtergrond interesse heeft voor het toelatingsexamen, krijgt die immers een voorkeurbehandeling. Leerlingen zonder migratieachtergrond worden gewoonweg doorverwezen naar de website over het toelatingsexamen, waar ze de informatie zelf maar moeten vinden en voorbeeldexamenvragen kunnen inkijken en inoefenen. Voor de rest kunnen enkel jongeren met een functiebeperking (zoals dyslexie, dyscalculie, autisme, visuele beperking,...) gebruikmaken van specifieke ondersteunende maatregelen tijdens het toelatingsexamen.

Desondanks zijn er genoeg autochtone leerlingen zonder beperking die ook buiten hun lessen in hun middelbare school extra steun kunnen gebruiken. Ik denk bv. aan leerlingen die in de richting wetenschappen-moderne talen of economie-wiskunde zitten, maar vrezen te weinig bagage mee te krijgen ten opzichte van leerlingen in wetenschappen-wiskunde om te slagen voor het toelatingsexamen. Aan andere hogeronderwijsinstellingen zijn er wel mogelijkheden tot voorbereidingslessen, maar die zijn vaak betalend, zoals de cursussen van de KU Leuven (kostprijs 120 euro) en de VUB (10 euro per module wat indien men alle sessies wil volgen, ook zo'n honderd euro kost).

1. Is de minister van mening dat hier sprake is van discriminatie jegens autochtone leerlingen die interesse hebben in deze opleidingen en die ook (om welke reden dan ook) gebruik zouden willen maken van de gratis extra begeleiding? Zo niet, waarom niet?
2. Zal de minister de UGent aansporen om ofwel dit project stop te zetten om de discriminatie op te heffen, ofwel voor iedereen toegankelijke voorbereidingssessies in

te stellen opdat iedere kandidaat-student gelijke opportuniteiten ter zake zou hebben?

3. Welke eventuele andere maatregelen zal de minister ter zake nemen?

BEN WEYTS

VICEMINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING EN VLAAMS MINISTER VAN ONDERWIJS, SPORT, DIERENWELZIJN EN VLAAMSE RAND

ANTWOORD

op vraag nr. 480 van 19 februari 2021

van **KRISTOF SLAGMULDER**

1. De UGent heeft sinds enkele jaren binnen haar diversiteitsbeleid een project "UGent in zicht – talent op komst" opgezet, waarmee ze wil inzetten op de instroom- en doorstroombevordering voor jongeren met een migratieachtergrond, een ondervertegenwoordigde groep aan de universiteit. Dit niet enkel voor geïnteresseerden in geneeskunde en tandheelkunde, maar voor alle opleidingen van de UGent. De UGent biedt met dit project een uniek jaartraject aan over studiekeuze en academische vaardigheden, en dit aan talentvolle leerlingen met een migratieachtergrond die naast het Nederlands ook een andere thuistaal hebben. Het is een intensief en kleinschalig project voor maximaal 50 jongeren. Het traject behelst een workshop over de structuur van het hoger onderwijs, een groepsgesprek voor ouders, een virtueel bezoek van de SID-in, een training efficiënter studeren, academisch jargon en notuleren ... In het traject is er ook een klein onderdeel over de toelatingsexamens arts en tandarts, met een infosessie voor de jongeren en hun ouders over de toelatingsexamens, een taak (= oplossen van enkele examenvragen van de voorbije edities van het toelatingsexamen) en een feedbacksessie over de taak, waarbij de jongeren terecht kunnen met hun vakinhoudelijke vragen over de onderdelen van de toelatingsexamens arts en tandarts. Het gaat dus om een zeer beperkt aanbod voor de opleidingen geneeskunde en tandheelkunde.

Initiatieven zoals dat van de UGent dragen bij aan een grotere diversiteit en benadelen niemand, zoals de Vlaams volksvertegenwoordiger lijkt te suggereren. De kansen van jongeren zonder migratieachtergrond op gunstige rangschikking op de toelatingsexamens worden niet verminderd door het initiatief van de UGent. Stellen dat dergelijke initiatieven onze autochtone jongeren benadelen, is dus niet correct. Er is geen sprake van discriminatie.

2. Diversiteit in het hoger onderwijs, in het lerarenkorps en breder in de maatschappij is belangrijk. Zo heb ik in mijn Beleids- en Begrotingstoelichting opgenomen dat ik een nulmeting laat opstarten van de diversiteit van het lerarenkorps, en dat ik die ga laten monitoren de komende jaren. Ook bij artsen en tandartsen is diversiteit net een troef. Ik deel de bekommernis van de Vlaamse Onderwijsraad over het gebrek aan diversiteit in de opleidingen geneeskunde en tandheelkunde.

De "voor iedereen toegankelijke voorbereidings sessies" voor de toelatingsexamens waar de Vlaams volksvertegenwoordiger naar vraagt, heb ik mogelijk gemaakt: elke geïnteresseerde kan zichzelf op de website van de toelatingsexamens gratis testen via een oefenexamen en via oefenvragen van de voorbije jaren. Ook krijgt iedere ingeschreven deelnemer die dat wenst gratis toegang tot het online leerplatform Athena van Usolv-it. Als je bent ingeschreven voor het toelatingsexamen, kan je er oefenen op basis van vragen uit voorbije edities van het toelatingsexamen, ijkingsstoetsen en olympiades. Je krijgt er uitgewerkte oplossingen en vergelijkende statistische informatie. Ook kan iedereen de examenvragen van de voorbije jaren raadplegen op de website van de toelatingsexamens. Die geven een idee van de wijze van examineren. Vanaf 1 juni 2021 vinden deelnemers op de webpagina van de toelatingsexamens een demo-examen terug, om zich vertrouwd te maken met het digitale examenplatform dat op het examen zelf wordt gebruikt.

Ook kan iedereen op de website van de toelatingsexamens informatie vinden over de voorbereidende initiatieven van de Vlaamse universiteiten (<https://toelatingsexamenartstandarts.be/voorbereidende-initiatieven-2020-2021>).

In zijn vraag citeert de Vlaams volksvertegenwoordiger enkel de duurste initiatieven: die van de KU Leuven (120 euro voor een heel jaar begeleiding) en de VUB (10 euro per module). Dus prijs-kwaliteit zijn die zeer goed en fair voor zo'n langdurige en kwaliteitsvolle voorbereiding; en deelnemers kunnen aan hun OCMW financiële steun vragen, indien zij dat nodig achten. En daarenboven zijn een aantal voorbereidende initiatieven aan de universiteiten gratis of laaggeprijsd. Het was intellectueel eerlijker geweest indien de Vlaams volksvertegenwoordiger deze ook zou vermelden..

Maar de meest fundamentele voorbereiding op de toelatingsexamens gebeurt door en in de secundaire scholen. Die zijn, zoals de Vlaams volksvertegenwoordiger vast wel weet, eveneens gratis toegankelijk voor iedereen.

3. Wat de voorbereiding op de toelatingsexamens betreft, vormen de studierichtingen van het algemeen secundair onderwijs (aso) de primaire voorbereiding. De leerstof van het examenonderdeel Kennis en inzicht in de wetenschappen (KIW) op de toelatingsexamens arts en tandarts is dan ook afgestemd op de eindtermen van de tweede en de derde graad van het aso. De Vlaamse Overheid (en dus de belastingbetalers) investeert jaarlijks veel in het secundair onderwijs, waar deze leerstof wordt onderwezen. Voor jongeren die een studierichting met weinig wetenschappen en wiskunde hebben gevolgd in het secundair onderwijs, is het mogelijk om na hun reguliere 6 jaar secundair onderwijs de studierichting Bijzondere wetenschappelijke vorming te volgen, als zevende jaar aso. Deze opleiding is voor iedereen gratis toegankelijk.

De voorbije jaren heb ik sterk geïnvesteerd in de uitbreiding van het online voorbereidingsaanbod (zie vraag 2).

Ten slotte kunnen jongeren voorbereidende cursussen volgen aan de Vlaamse universiteiten en in privé-initiatieven. Voor de kwaliteit van die privé initiatieven staat de Vlaamse Overheid niet in. Over de kwaliteit van de online initiatieven en van de universitaire voorbereidende initiatieven bestaat, in tegenstelling tot de privé initiatieven, consensus en daar verwijzen we bijgevolg ook naar op de website van de toelatingsexamens (<https://toelatingsexamenartstandarts.be/voorbereidende-initiatieven-2020-2021>). Die cursussen kunnen gratis of tegen een lage kostprijs gevolgd worden. De universiteiten hebben de vrijheid om al dan niet voorbereidende initiatieven te organiseren en de keuze over hoe zij die vormgeven. Geïnteresseerden hebben de vrijheid om daar al dan niet gebruik van te maken.